

Ingrid Sundin

Från: Brimberg, Max <Max.Brimberg@riksbank.se>
Skickat: den 16 december 2022 14:16
Till: info@bankforeningen.se; info@pts.se; dalarna@lansstyrelsen.se; finansinspektionen@fi.se; info@loomis.com; info@bankomat.se; konkurrensverket@kkv.se; Regelrådet; riksgalden@riksgalden.se; info@sparbankerna.se
Ämne: Remiss av Riksbankens föreskrifter om kontantförsörjning och räntekostnadsersättning dnr 2022-01058
Bifogade filer: Missiv och sändlista.pdf; Remisspromemoria.pdf; Riksbankens föreskrifter 2023 X om kontantförsörjning.pdf; Riksbankens föreskrifter 2023 X om räntekostnadsersättning.pdf
Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga
Kategorier: Ingrid
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2022-304:01
DocumentIsArchived: -1

Hej,

Se bifogat underlag för remiss av förslag om nya föreskrifter för kontantförsörjning och räntekostnadsersättning. Underlaget kommer även att publiceras på Riksbankens hemsida inom kort. Sista svarsdag 27 januari.

Med vänlig hälsning

Max Brimberg
Utredare | Avdelningen för betalningar | Enheten för kontanthantering och analys

SVERIGES RIKSBANK

103 37 Stockholm

Tel: +46 8 787 07 33 | Mobil: +46 72-991 64 68 | Fax: +46 8 21 05 31

max.brimberg@riksbank.se

www.riksbank.se

Läs om hur Riksbanken hanterar personuppgifter i vår [integritetspolicy](#).

Read about the Riksbank's handling of personal data in our [integrity policy](#).

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Missiv

Mottagare:
Enligt sändlista

DNR 2022-01058

Remiss: Riksbankens föreskrifter om kontantförsörjning och räntekostnadsersättning 2022-12-16

Ni ges härmed tillfälle att inkomma med skriftliga synpunkter på Riksbankens förslag till nya föreskrifter om kontantförsörjning respektive räntekostnadsersättning och tillhörande remisspromemoria.

Synpunkterna lämnas senast den 27 januari i elektronisk form (Word format) till registrator@riksbank.se och max.brimberg@riksbank.se. Ange diarienummer 2022-01058 i ämnesraden.

Frågor om remissen kan skickas till max.brimberg@riksbank.se eller jan.moller@riksbank.se.

Remissen publiceras även på Riksbankens hemsida.

Christina Wejshammar
Avdelningschefen för Avdelningen för betalningar

Bilagor:

Förslag till Riksbankens föreskrifter om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning

Förslag till Riksbankens föreskrifter om kontantförsörjning

Remisspromemoria – Breddad kundkrets för tillgång till Riksbankens kontantdepåer

Sändlista

Sändlista:

Bankomat AB

Finansinspektionen

Konkurrensverket

Loomis AB

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Post- och telestyrelsen

Regelrådet

Riksgälden

Sparbankernas Riksförbund

Svenska Bankföreningen

Europeiska centralbanken

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:

Remisspromemoria

DATUM: 2022-12-16

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2022-01058

Breddad kundkrets på kontantområdet

Sammanfattning

I promemorian föreslår Riksbanken att fler aktörer än i dag ska få möjlighet att ingå avtal med Riksbanken om att hämta och lämna kontanter i Riksbankens kontantdepåer samt att ingå avtal om räntekostnadsersättning i privat depåverksamhet.

Bakgrunden till förslaget är de krav som uppställs i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank som träder i kraft den 1 januari 2023. Riksbanken ska bidra till att det finns tillgång till kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige. Riksbanken ska också, själv eller genom någon annan, tillhandahålla minst fem depåer för sedelhantering, varav tre ska tillhandahållas från och med den 1 januari 2023 och ytterligare två från och med den 1 januari 2026. Riksbanken bemyndigas att utfärda föreskrifter på kontantområdet.

Riksbanken gör bedömningen att det är nödvändigt att även vissa andra aktörer som inte är banker eller bankägda bolag ges möjlighet att kunna ingå avtal om in- och utlämning av kontanter i dessa depåer. Riksbanken föreslår också att sådana aktörer ska kunna ingå avtal om räntekostnadsersättning från Riksbanken. Riksbanken bedömer också att principerna för inlämning av kontanter till Riksbankens depåer bör förändras.

Riksbanken föreslår att föreskrifterna (RBFS 2013:1) om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning och (RBFS 2013:2) om kontantförsörjning upphävs och ersätts av nya föreskrifter. De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 april 2023.

Innehåll

Utgångspunkter	3
Syftet med föreslagna föreskrifter	3
Rättsliga förutsättningar	4
Förslag och motivering	4
Förslag till nya föreskrifter	4
Förslag till breddad kundkrets	4
Nya definitioner föreslås	5
Ikraftträdande.....	6
Förslaget konsekvenser	6
Alternativa lösningar till ändrade föreskrifter	6
Konsekvenser för aktörer i kontantkedjan	6
Konsekvenser för Riksbanken.....	8
Förslagets betydelse ur ett EU-rättsligt perspektiv	8

Utgångspunkter

Lagstiftaren har beskrivit flödet av kontanter i samhället som en kontantkedja. Riksbanken utgör start- och slutpunkten i kontantkedjan genom att ge ut och lösa in kontanter. Riksbanken har i dag en plats för lagring av och in- och utlämning av sedlar (sedeldepå).

Grossistledet av kontanthanteringens består av depåverksamheten, vilket omfattar lagring av kontanter, samt in- och utlämning till övriga aktörer på kontantmarknaden. I dag bedrivs denna av Bankomat AB som ägs av de större bankerna. Bankomat AB har avtal om räntekostnadsersättning för sin depåverksamhet, och har också avtal med Riksbanken om in- och utlämning av kontanter.

Detaljstledet av kontanthanteringens består av kontanttransporter, uppräkningsverksamhet som bl.a. består i att räkna och äkthetskontrollera kontanter för insättning på konto samt försäljning av kontanter till slutkunder såsom handeln och banker. Denna verksamhet sköts i dag till största del av ett privat företag.

Nästa del av kontantkedjan utgör tillgången till kontanttjänster och möjligheten att betala med kontanter.¹

Kontantförsörjningen i Sverige har under lång tid konsoliderats till att i dag utföras av ett fåtal aktörer med förhållandevis avgränsade verksamhetsområden. Kedjan för kontantförsörjningen har i takt med marknadens konsolidering blivit mer sårbar och av de två företag (Bankomat AB och Loomis AB) som står för merparten av kontanthanteringens är det endast ett av dessa (Bankomat AB) som enligt nu gällande föreskrifter har möjlighet att teckna avtal med Riksbanken. Under nu gällande regelverk ser inte Riksbanken att andra företag (banker och bankägda bolag) som i dag kan teckna avtal om att hämta och lämna kontanter eller om räntekostnadsersättning, kommer att göra det.

Lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) träder i kraft den 1 januari 2023. Lagen ersätter nuvarande lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank. Genom riksbankslagen förändras Riksbankens uppdrag vad gäller kontantförsörjningen.

I 4 kap. 1 § riksbankslagen anges att Riksbanken ska bidra till att det finns tillgång till sedlar och mynt i kronor i betryggande utsträckning i hela Sverige.

Riksbanken får också ansvar för kontantutgivning, depåverksamhet och övervakning. Bland annat ska Riksbanken tillhandahålla totalt fem platser för in- och utlämning av sedlar (depåer).

Riksbankslagen innebär ett mer direkt och utökat ansvar för Riksbanken vad gäller depåverksamhet jämfört med hur den nuvarande riksbankslagen (1988:1385) tillämpas.

Eftersom Riksbanken från den 1 januari 2023 kommer att ha ett mer direkt och utökat ansvar för depåverksamhet, vilket innefattar in- och utlämning till övriga aktörer på kontantmarknaden, finns det skäl att se över de föreskrifter genom vilket Riksbanken reglerar kontantförsörjningen i syfte att uppnå det övergripande målet att bidra till att det finns tillgång till kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige.

Mot bakgrund av ovanstående lämnar Riksbanken förslag på nya föreskrifter på kontantområdet.

Syftet med föreslagna föreskrifter

Med anledning av Riksbankens ansvar från och med den 1 januari 2023 ser Riksbanken behov av att kretsen av företag som kan hämta och lämna kontanter hos Riksbankens depåer behöver breddas, samt att fler typer av företag ska kunna teckna avtal om räntekostnadsersättning. För att underlätta för företag inom kontanthanteringens, såväl befintliga som eventuellt tillkommande, bedömer Riksbanken att kravet på att de företag som får hämta och lämna kontanter hos Riksbankens depåer

---

¹ Prop. 2021/22:41 s. 113 och 222.

också måste vara depåägare med avtal om räntekostnadsersättning, bör tas bort. Riksbanken föreslår därför även att vissa företag i detaljistledet ska kunna bli avtalspart med Riksbanken.

De föreslagna föreskrifterna syftar till att bidra till att det finns tillgång till kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige. Vidare kan de tjäna till att stärka motståndskraften och konkurrenskraften på marknaden för kontanthantering.

Rättsliga förutsättningar

Enligt 4 kap. 6 § tredje stycket riksbankslagen får Riksbanken bestämma vilka företag som ska få tillgång till depåerna.

Enligt 4 kap. 7 § samma lag får Riksbanken betala ut räntekostnadsersättning eller lämna räntefri kredit till företag som avskilt och lagrat kontanter.

Finansiella företag är enligt 12 kap. 1 § 1 samma lag skyldiga att på begäran av Riksbanken lämna de uppgifter som är nödvändiga för Riksbankens verksamhet enligt samma lag.

Riksbanken får med stöd av 13 kap. 1 § 7, 8 och 11 riksbankslagen meddela föreskrifter om depåer och avgifter, räntekostnadsersättning eller räntefri kredit samt om uppgiftsskyldighet för vissa företag.

Förslag och motivering

Förslag till nya föreskrifter

Mot bakgrund av att föreskrifterna utfärdas med stöd av nya bemyndiganden i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank föreslår Riksbanken nya föreskrifter som ersätter befintliga i stället för ändringar i befintliga föreskrifter.

Förslag till breddad kundkrets

Genom det ansvar som Riksbanken får genom riksbankslagen bedömer Riksbanken att det, utöver nuvarande motparts-krets, är lämpligt att rikta sig även till relevanta företag inom detaljistledet.

Vilka företag ska kunna få räntekostnadsersättning?

Riksbanken föreslår att kretsen möjliga depåägare, det vill säga vilka företag som har möjlighet att teckna avtal om räntekostnadsersättning, breddas till att inkludera även så kallade uppräkningsföretag. Förändringen genomförs genom att definitionen av depåägare i föreskriften om räntekostnadsersättning ändras, se mer nedan under rubriken ”nya definitioner föreslås”.

Marknaden har konsoliderats kraftigt under många år och Riksbanken ser att de företag som under rätt förutsättningar önskar bedriva depåverksamhet med avtal om räntekostnadsersättning också bör kunna göra det. Förändringen leder till en förenkling i den svenska kontanthantering och bidrar till ökade förutsättningar att upprätthålla beredskap och kontinuitet på marknaden.

Uppräkningsföretag utgör genom sin verksamhet med handel av kontanter en viktig del av detaljistledet i kontantkedjan. Uppräkningsverksamhet är också av sådan natur att det finns behov av att hålla kontanter i lager. Riksbanken bedömer därför att uppräkningsföretag har en sådan roll i kontantförsörjningen att de bör ges möjlighet att teckna avtal om räntekostnadsersättning för kontanter som de har i sina depåer.

De företag som utför övriga tjänster i detaljistledet, t.ex. rena värdetransportbolag, bedöms inte ha motsvarande behov och det är därför relevant att begränsa kretsen till uppräkningsföretag.

Vilka företag ska ha möjlighet att hämta och lämna kontanter vid Riksbankens depåer?

Möjligheten att teckna avtal om kontantförsörjning föreslås dels tillfalla samma krets företag som i dag kan teckna avtal om räntekostnadsersättning och bli depåägare enligt nuvarande föreskrifter. Utöver denna krets företag föreslås även uppräkningsföretag få möjlighet att teckna avtal om kontantförsörjning med Riksbanken. Förändringen görs genom att definitionen av *institut* i föreskriften om kontantförsörjning förändras, se mer under rubriken "Nya definitioner föreslås". Möjligheten att teckna avtal om kontantförsörjning för att kunna hämta eller lämna kontanter hos Riksbankens depåer blir på så vis oberoende av om företaget också har tecknat avtal om räntekostnadsersättning.

I dagsläget har endast ett företag avtal om att hämta och lämna kontanter i Riksbankens depåer, och inga indikationer finns att de företag som för närvarande har möjlighet att teckna sådant avtal men som inte har gjort det kommer att göra det. Genom att vidga kretsen av företag som kan bli avtalspart med Riksbanken skapas förutsättningar för en större flexibilitet i svensk kontanthantering. Förändringen leder till en förenkling i den svenska kontanthantering och bedöms bidra till ökade förutsättningar att upprätthålla beredskap och kontinuitet på marknaden.

Uppräkningsföretag utgör genom sin verksamhet med handel av kontanter en viktig del av detaljistledet i kontantkedjan. Uppräkningsverksamhet är också av sådan natur att det finns behov av att hämta och lämna kontanter. Riksbanken bedömer därför att uppräkningsföretag har en sådan roll i kontantförsörjningen att de bör ges möjlighet att teckna avtal om kontantförsörjning med Riksbanken.

De företag som utför övriga tjänster i detaljistledet, t.ex. rena värdetransportbolag, bedöms inte ha motsvarande behov. Institut kommer dock fortsatt att kunna använda sig av värdetransportbolag som ombud för att kunna hämta och lämna kontanter vid Riksbankens depåer.

När ska inlämning av kontanter till Riksbanken kunna ske?

Riksbanken föreslår att förutsättningarna för inlämning av kontanter till Riksbankens depåer ändras. I nuvarande föreskrifter är inlämningen begränsad till så kallat säsongsoverskott, vilket innebär inlämning av brukskontanter kan ske efter en tillfällig period av ökad efterfrågan på kontanter. Riksbanken föreslår istället att inlämning av kontanter ska fungera på motsvarande sätt som i dag gäller för beställning av kontanter. Detta innebär att inlämningen av kontanter främst ska styras av företagets behov men även av Riksbankens förmåga att tillgodose behovet. Som en följd av detta behövs det inte finnas någon definition av säsongsoverskott i kontantförsörjningsföreskrifterna.

Sedan regeln om inlämning av säsongsoverskott infördes 2005 har mängden kontanter i samhället minskat betydligt. För att underlätta för marknadsaktörer och bättre möta de behov som finns i dag ser Riksbanken att det är en lämplig åtgärd att avskaffa regeln. Riksbanken bedömer att det kommer att effektivisera och underlätta kontanthantering genom att de som har avtal med Riksbanken slipper hålla onödiga överskott i eget lager.

Övriga ändringar

I övrigt föreslås mindre justeringar, förtydliganden och uppdateringar avseende till exempel begrepp som styrränta och hur kontanter ska lämnas in till Riksbankens depåer ska vara förpackade. Vidare föreslås vissa språkliga och redaktionella ändringar.

Nya definitioner föreslås

Begreppet bankinstitut föreslås ändras till *bank* men innebär ingen ändring i sak. Definitionen bankinstitut i nuvarande föreskrifter hänvisar till 6 kap. 1 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank. Eftersom lagen upphävs vid årsskiftet lyfts formuleringen i bestämmelsen direkt in i föreskriften. På så sätt behålls innebörden av begreppet.

Två nya begrepp föreslås införas i båda föreskrifterna, *uppräkningsföretag* och *uppräkningsverksamhet*. Med *uppräkningsföretag* avses ett svenskt eller utländskt betalningsinstitut enligt lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) som bedriver uppräkningsverksamhet på den svenska marknaden. Ett *uppräkningsföretag* kan, men behöver inte, bedriva verksamhet med värdetransporter. Med *uppräkningsverksamhet* avses verksamhet som består i att räkna, äkthetskontrollera eller kvalitetssortera kontanter för insättning på konto. Definitionen ansluter till det begrepp som förekommer i 1 kap. 6 § 1 betaltjänstlagen.

Definitionen av *institut* i föreskriften om kontantförsörjning föreslås ändras till att innefatta samma krets som tidigare har kunnat bli depåägare, samt även *uppräkningsföretag*. Den föreslagna lydelsen innebär att det inte längre är ett krav att vara depåägare för att kunna teckna avtal om kontantförsörjning och för att kunna hämta och lämna kontanter i Riksbankens depåer.

Definitionen av *depåägare* föreslås ändras på samma sätt till att *inkludera uppräkningsföretag*. Det innebär att även sådana företag kommer att kunna teckna avtal om räntekostnadsersättning från Riksbanken.

Ikraftträdande

Riksbanken föreslår att de nya föreskrifterna ska träda i kraft så fort som möjligt, vilket med hänsyn till beredningen bedöms vara den 1 april 2023. Samma dag ska Riksbankens föreskrifter (RBFS 2013:2) om kontantförsörjning och Riksbankens föreskrifter (RBFS 2013:1) om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning upphävas.

Förslagets konsekvenser

Riksbanken redogör nedan för de konsekvenser som de föreslagna föreskrifterna bedöms få för företag i kontanthantering, Riksbanken, konsumenter och samhället i stort.

De föreslagna ändringarna bedöms överlag inte förändra hur kontanter hanteras i samhället i stort men kan resultera i att fler aktörer ges möjlighet att hämta och lämna kontanter direkt vid Riksbankens depåer, utan att behöva gå via en privat depåägare. Det ger också fler företag, utöver banker och bankägda bolag, bättre förutsättningar att själva bedriva depåverksamhet.

Alternativa lösningar till ändrade föreskrifter

Ett alternativ till förslaget att ändra föreskrifterna om kontantförsörjning och räntekostnadsersättning är att lämna föreskrifterna oförändrade.

Dock är antalet aktörer som i dag sköter kontantförsörjningen för få för att Riksbanken ska kunna förse Sverige med kontanter om någon av dessa aktörer skulle få problem med drift, alternativt förändra eller lägga ner sin verksamhet i Sverige, vilket skulle påverka förutsättningarna för en effektiv kontanthantering i Sverige.

Att låta nuvarande ordning kvarstå oförändrad skulle därför vara otillräckligt för att tillse att Riksbankens depåverksamhet bidrar till att det finns tillgång till kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige.

Konsekvenser för aktörer i kontantkedjan

Konsekvenser för nuvarande avtalsparter

Det företag (Bankomat AB) som i dag har avtal om räntekostnadsersättning respektive kontantförsörjning kommer även med de föreslagna ändringarna att kunna fortsätta ha avtal med Riksbanken på liknande villkor som tidigare. Förändringarna i Riksbankens föreskrifter kommer att

underlätta för den nuvarande avtalspartnern eftersom restriktioner mot inlämning av brukbara sedlar tas bort.

Eventuella nyinträden på marknaden kan öka konkurrensen mellan företagen i svensk kontanthantering och skapa effektiviserings- och omvandlingstryck i marknaden. Sannolikheten för omfattande nyetablering bedöms dock som mycket låg med tanke på att kontanthantering i dag är på relativt låga nivåer och troligen kommer att minska ytterligare framöver.

Konsekvenser för företag som redan i dag har möjlighet att ingå avtal

De kategorier av företag (banker och bankägda företag) som redan i dag har möjlighet att ingå avtal om räntekostnadsersättning och om kontantförsörjning vid Riksbankens depåer kommer även med de föreslagna ändringarna att kunna ingå avtal på liknande villkor som tidigare. Eftersom kravet på depåägarskap för att kunna hämta och lämna kontanter hos Riksbankens depåer tas bort möjliggör det för befintliga institut att teckna avtal om kontantförsörjning utan att vara depåägare. Företag inom denna kategori bedöms dock inte komma att teckna avtal med Riksbanken, då dessa företag (i synnerhet banker) upplåtit detta genom Bankomat AB.

Konsekvenser för nya potentiella avtalsparter

För den nya kategori av företag som föreslås få möjlighet att ingå avtal med Riksbanken, det vill säga uppräkningsföretag, ökar möjligheterna att anpassa verksamheten i kontanthantering genom att teckna avtal med Riksbanken. Förslagen öppnar möjligheterna för inträde och därmed ökad konkurrens på marknaden för kontanthantering. De föreslagna ändringarna bedöms minska dessa företags beroende till den enda aktören som i dag är avtalspart med Riksbanken.

Riksbanken bedömer att det kan ske inträde på marknaden genom att uppräkningsföretag tecknar avtal med Riksbanken om kontantförsörjning eller räntekostnadsersättning. I dag finns endast ett större företag på den svenska marknaden som motsvarar denna definition (Loomis AB), men det öppnar även upp för att andra aktörer etablerar sig på den svenska marknaden på längre sikt. Ökad konkurrens kan skapa förutsättningar för effektivisering som yttrar sig genom lägre priser eller ökad kvalitet i värdekedjan för svensk kontanthantering.

Kravet om att betalningar ska ske i RIX-systemet kommer fortsatt att gälla även för betalningsinstitut med uppräkningsverksamhet. Dessa företag kan dock inte vara medlemmar i RIX och de behöver istället ha ett ombud i RIX (på samma sätt som Bankomat har i dag).

Konsekvenser för övriga företag i kontanthantering

Övriga företag i kontanthantering är framförallt de värdetransportbolag som inte också erbjuder betaltjänster och/eller uppräkningsverksamhet. Dessa bedöms inte påverkas direkt av några av de förändringar som föreslås.

Konsekvenser för andra aktörer i kontantkedjan

Bankerna i Sverige har i stor utsträckning slutat erbjuda kontanta tjänster på kontoren, och förväntas därför inte påverkas av förslagen. Övriga företag i kontantkedjan innefattar i synnerhet verksamheter inom handeln, men förväntas inte heller påverkas direkt av de föreslagna ändringarna då de inte har verksamhet inom försörjning och distribution av kontanter. Potentiellt kan ökad konkurrens i kontanthantering i Sverige leda till lägre kostnader eller ökad kvalitet längre ut i kontantkedjan.

Riksbanken bedömer att konsekvenserna för konsumenter, myndigheter, regioner, kommuner eller andra aktörer som inte nämns ovan blir marginella, då de föreslagna föreskrifterna inte träffar dessa direkt.

Konsekvenser för Riksbanken

Konsekvenserna av förslagen i sig bedöms bli av begränsad betydelse för Riksbanken vad gäller resursbehov i form av kostnader och behov av personal. Den påverkan som Riksbanken står inför är istället utökat depåansvar vilket innebär drift av nya depåer och därmed ökade resursbehov. Dessa konsekvenser faller dock utanför ramen för de bedömningar som presenteras här.

Risker för förekomst av penningtvätt och finansiering av terrorism

Risken för förekomst av penningtvätt och finansiering av terrorism bedöms vara oförändrad då gruppen av aktörer som förväntas delta som avtalspart till Riksbanken i praktiken är desamma som redan i dag hanterar kontanter. Dessa aktörer omfattas av relevanta regelverk, dvs. betaltjänstlagen och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Förslagets betydelse ur ett EU-rättsligt perspektiv

Riksbanken bedömer att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med och inte går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Riksbankens föreskrifter (RBFS 2023:XXX) om kontantförsörjning

beslutade den X X 2023.

Riksbanken föreskriver följande med stöd av 13 kap. 1 § 7 lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank.

Innehåll och tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om ett instituts rätt att lämna in och hämta ut kontanter till och från Riksbanken. Rätt att lämna in och hämta ut kontanter tillkommer institut som har ingått avtal om kontantförsörjning med Riksbanken.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

avisering: meddelande från ett institut om att det önskar lämna in kontanter till Riksbanken,

bank: bankaktiebolag, sparbank, medlemsbank och utländskt bankföretag som med stöd av 4 kap. 1 eller 4 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse driver bankrörelse från filial här i landet,

beställning: meddelande från ett institut om att det önskar hämta ut kontanter från Riksbanken,

ersättningsgrundande tillfälle: varje enskilt inlämnings- eller uthämtningstillfälle, eller gottskrivningstidpunkt, som avses i 24 och 25 §§,

institut: bank, av en eller flera banker helägt bolag, och uppräkningsföretag, som

- är deltagare i RIX eller genom överenskommelse med en deltagare i RIX använder RIX för sina betalningar, och
- har ingått avtal om kontantförsörjning med Riksbanken,

kontanter: sedlar och mynt i kronor,

makulatur: kontanter som ska sorteras som makulatur enligt vad som anges i *bilaga 2*,

RIX: Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar,

uppräkningsföretag: svenskt eller utländskt betalningsinstitut enligt lagen (2010:751) om betaltjänster som bedriver uppräkningsverksamhet på den svenska marknaden, och

uppräkningsverksamhet: verksamhet som består i att räkna, äkthetskontrollera eller kvalitetssortera kontanter för insättning på konto.

Betalning

3 § Betalning för kontanter i samband med inlämning och uthämtning ska ske i RIX. Ersättning för kontanter utgår med kontanternas nominella värde. I 8, 14 och 34 §§ finns bestämmelser om kompensation till Riksbanken i vissa fall. Sådana betalningar ska erläggas på sätt som anges av Riksbanken.

Inlämning av kontanter

4 § Institutet får lämna in kontanter som är utgivna av Riksbanken och som är giltiga. Institutet får lämna in kontanter enligt institutets avisering och enligt vad som anges i dessa föreskrifter.

5 § Riksbanken är skyldig att ta emot kontanter endast i den omfattning som aviseringen kan omhändertas. Om aviseringen inte kan omhändertas helt ska Riksbanken underrätta institutet i samband med Riksbankens bekräftelse av aviseringen.

6 § Inlämning av kontanter till Riksbanken ska ske enligt följande ordning:

- (a) Institutet aviserar Riksbanken.
- (b) Riksbanken bekräftar mottagandet av institutets avisering.
- (c) Institutet levererar kontanterna till Riksbanken.
- (d) Riksbanken kvitterar mottagandet av kontanterna.
- (e) Riksbanken betalar för de inlämnade kontanterna.

7 § Särskilda föreskrifter gäller för inlösen av skadade och förstörda sedlar och mynt, samt sedlar och mynt som inte längre är giltiga.

8 § För det fall institutet annullerar en avisering ska institutet ersätta Riksbanken för det merarbete som sådan annullering medför enligt 34 §. Detsamma gäller om institutet utan att annullering gjorts inte lämnar in kontanter i enlighet med vad som angetts i aviseringen.

Förpackningar

9 § Institutet svarar för att kontanter som lämnas in till Riksbanken är förpackade enligt *bilaga 1*.

Uthämtning av kontanter

10 § Institutet får hämta ut kontanter enligt institutets beställning och enligt vad som anges i dessa föreskrifter.

11 § Uthämtning av kontanter från Riksbanken ska ske enligt följande ordning:

- (a) Institutet beställer kontanter.
- (b) Riksbanken bekräftar mottagandet av institutets beställning.
- (c) Institutet betalar för de beställda kontanterna.
- (d) Riksbanken lämnar ut kontanterna till institutet.
- (e) Institutet kvitterar mottagandet av kontanterna.

12 § Riksbanken är skyldig att lämna ut kontanter endast i den omfattning som beställningen kan uppfyllas. Om beställningen inte kan uppfyllas helt ska Riksbanken underrätta institutet i samband med Riksbankens bekräftelse av beställningen.

13 § Riksbanken är inte skyldig att lämna ut kontanter innan Riksbanken har verifierat att institutet har fullgjort betalning för kontanterna.

14 § För det fall institutet annullerar en beställning ska institutet ersätta Riksbanken för det merarbete som sådan annullering medför enligt 34 §. Detsamma gäller om institutet utan att annullering gjorts inte hämtar ut kontanterna i enlighet med vad som angetts i beställningen.

Meddelandesätt

15 § Avisering och beställning från institutet ska skickas via ett av Riksbanken anvisat webbgränssnitt.

Tidpunkter för avisering och beställning samt inlämning och uthämtning

16 § De tidpunkter som är tillämpliga för avisering, inlämning, beställning, uthämtning och betalning anges i "*Avtal om kontantförsörjning*".

Plats för inlämning och uthämtning av kontanter

17 § Inlämning och uthämtning av kontanter ska ske vid av Riksbanken anvisad plats och i enlighet med institutets avisering respektive beställning.

Äkthets- och kvalitetskontroll av kontanter som ska lämnas in

18 § Institutet svarar för att kontanter som lämnas in till Riksbanken är äkthetskontrollerade enligt vad som anges i avtal om kontantförsörjning.

19 § Institutet svarar för att kontanter som lämnas in till Riksbanken är maskinellt kvalitetskontrollerade och kvalitetssorterade i kvaliteterna brukbar och makulatur.

20 § Riksbanken får säga upp avtalet om kontantförsörjning om institutet vid enstaka tillfälle grovt åsidosätter eller vid upprepade tillfällen, oavsett om det är grovt eller inte, åsidosätter sina åtaganden avseende äkthetskontroll.

Risken för kontanterna

21 § Vid uthämtning av kontanter övergår risken för kontanterna från Riksbanken till institutet när kontanterna överlämnats till och kvitterats av institutet eller dess ombud.

Vid inlämning av kontanter övergår risken för kontanterna från institutet till Riksbanken när kontanterna överlämnats till och kvitterats av Riksbanken eller dess ombud.

Differenshantering

22 § Differens föreligger när det är skillnad mellan uppgivet och faktiskt värde av kontanter. Vid differens ska den av Riksbanken och institutet som kan komma att rikta krav mot den andre med anledning av differensen utreda vid vilken tidpunkt samt hur och var differensen har uppstått. När Riksbanken och institutet enats om utredningen ska betalning motsvarande differensens nominella belopp ske vid närmast möjliga avvecklingstidpunkt. I tillägg till detta kan rätt till räntekompensation enligt 24 och 25 §§ föreligga.

23 § Vid utlämning av kontanter ansvarar Riksbanken endast om differensen avser förpackning som är anordnad av Riksbanken eller av Riksbankens sedel- eller myntleverantör.

Räntekompensation

24 § Institutet har rätt till räntekompensation om:

Vid inlämning: det konto i RIX som institutet angett som mottagarkonto inte krediterats för det nominella beloppet av aviserade och inlämnade kontanter samma dag som inlämning sker, under förutsättning att kontanterna lämnats in senast den tidpunkt som anges i "Avtal om kontantförsörjning" och att betalning har kunnat ske i RIX.

Vid uthämtning: det nominella beloppet av utlämnade kontanter vid uthämtningstillfället understiger det belopp som motsvaras av Riksbankens bekräftelse av institutets beställning och som betalats av institutet.

25 § Riksbanken har rätt till räntekompensation om det nominella beloppet av inlämnade kontanter understiger det belopp som aviserats av institutet.

26 § Ränta per dag ska motsvara $1/360$ av den vid var tid gällande styrräntan med ett tillägg om 0,25 procentenhet.

27 § Räntekompensation beräknas från tidpunkten då ersättningsgrund uppstår enligt 24 och 25 §§, till dess att differensen reglerats.

28 § Räntekompensation enligt 24 och 25 §§ utgår endast om ränteförlusten vid ett enskilt ersättningsgrundande tillfälle uppgår till minst 1 000 kronor och om rätt till ersättning för samma ersättningsgrundande tillfälle inte föreligger på annan grund. Den som har lidit ränteförlust ska framställa sitt anspråk senast 30 kalenderdagar efter utgången av den kalendermånad då det ersättningsgrundande tillfället uppkom.

Riksbankens ombud

29 § Riksbanken kan företrädas av ombud i samband med utlämning och mottagning av kontanter. Riksbanken svarar för anlitat ombud som för sig själv.

Institutets ombud

30 § Institutet får företrädas av ombud i samband med inlämning och uthämtning av kontanter under förutsättning att institutet utfärdat särskild fullmakt för ombudet som godkänts av Riksbanken. Institutet svarar för anlitat ombud som för sig själv.

Besök vid Riksbanken

31 § För att få besöka Riksbanken eller Riksbankens ombud för att lämna in eller hämta ut kontanter ska institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, tillämpa bestämmelserna i *bilaga 4*. Riksbanken eller Riksbankens ombud har alltid rätt att avvisa institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, om Riksbanken eller Riksbankens ombud bedömer att avvisning är nödvändig ur säkerhetssynpunkt.

Reservrutiner

32 § De reservrutiner som anges i *bilaga 3* ska tillämpas vid kommunikationsavbrott eller haveri i institutets eller Riksbankens system som innebär att ordinarie rutiner inte kan användas och Riksbanken, efter samråd med institutet och/eller dess ombud, har meddelat att reservrutiner ska tillämpas.

33 § Institutet respektive Riksbanken ska hålla varandra kontinuerligt informerade om de kontaktuppgifter som institutet respektive Riksbanken använder vid var tid.

Kompensation för vissa av Riksbankens merkostnader

34 § Om institutet inte följer reglerna i dessa föreskrifter kan merarbete uppstå för Riksbanken eller Riksbankens ombud. Institutet är skyldigt att kompensera Riksbanken för sådant merarbete. Sådant kompensation ska beräknas utifrån Riksbankens eller Riksbankens ombuds kostnader för nedlagd tid och ska erläggas till Riksbanken enligt av Riksbanken utfärdad faktura.

Dessa föreskrifter träder i kraft den ++++++. Genom författningen upphävs Riksbankens föreskrifter (RBFS 2013:2) om kontantförsörjning.

Bilaga 1 – Förpackningar, beställning, avisering m.m.

Bilaga 2 – Kvalitetskontroll och kvalitetsortering

Bilaga 3 – Reservrutiner

Bilaga 4 – Föreskrifter om besök vid Riksbanken eller Riksbankens ombud

Bilaga 1 – Förpackningar, beställning, avisering mm

Sedlar

1. Sedlar ska levereras i buntar som förpackas i värdepåsar. Värdepåsarna ska packas i plastlådor vid Riksbankens kontor enligt tabellen nedan om inte annat överenskommits.
2. Med bunt avses 100 stycken sedlar. Buntar ska ha en tydligt märkt buntbanderoll med uppgift om datum då sedlarna sorterades samt vem som är ansvarig för bunten. Sedlar ska vara vända åt samma håll i bunten.

Valör	Introduktionsår
20	2015
50	2015
100	2016
200	2015
500	2016
1000	2015

3. Sedlarna ska vara sorterade i kvalitet brukbar och kvalitet makulatur.
4. Med värdepåse avses en genomskinlig förseglad säkerhetspåse. Säkerhetspåsar ska vara försedda med RFID-taggar och streckkod enligt den specifikation som Riksbanken tillhandahåller.
5. En plastlåda får innehålla enbart en valör.
En låda får enbart innehålla kvalitet brukbar eller kvalitet makulatur.
6. Brukbara sedlar och makulatur ska aviseras var för sig. Version ska också alltid anges vid avisering.
7. Beställning, avisering och leverans av brukbara sedlar ska ske i belopp som motsvarar fulla plastlådor enligt tabellerna nedan om inte annat överenskommits.
8. Avisering och leverans av sedlar som klassificeras som makulatur ska ske i belopp som motsvarar fulla plastlådor med fulla påsar enligt tabellerna nedan. Den sista av plastlådorna med makulatur får vid varje leverans dock innehålla färre påsar än vad som anges i tabellen.

Valör (kronor)	Antal buntar/ påse	Belopp (kronor)/ påse	Antal påsar/ plastlåda	Belopp/ plastlåda
1 000	10 buntar	1 000 000	5 påsar*	15 000 000
500	20 buntar	1 000 000	12 påsar	12 000 000
200	20 buntar	400 000	12 påsar	4 800 000
100	20 buntar	200 000	14 påsar	2 800 000
50	40 buntar	200 000	6 påsar	1 200 000
20	40 buntar	80 000	8 påsar	640 000

* Av makulatur av valören 1 000 kan upp till 15 påsar läggas i plastlådan.

Mynt

9. Brukbara mynt ska lämnas in förpackade i rulle och kartong samt på pall alternativt i plastpåse och på pall enligt tabellerna nedan. Pallen ska vara en halv europapall 80x60 cm med krage och lock. Pallen ska vara bandad med två band och märkt med institutets namn och, i förekommande fall, namnet på

det ombud som institutet har använt sig av, samt valör, belopp, förpackningsansvarig person och förpackningsdatum. Respektive påse och kartong ska vara märkta med förpackningsdatum.

Om mynten levereras i rulle kan kartong ersättas med att rullarna plastas in. Om mynten levereras i plastpåse ska, om inte något annat har överenskommits, varje påse innehålla lika många mynt. Påsarna ska vara transparenta. Mynten ska vara sorterade i kvalitet brukbar och makulatur (förslitna).

Mynt av 1-, 2- och 5-kronor samt 10-kronor ska aviseras som brukbara alternativt som makulatur (förslitna).

Förpackning för brukbara mynt vid kartong/rulle – 1-, 2- och 5-kronor samt 10-kronor:

Valör (kronor)	Antal rullar/kartong	Belopp (kronor)/kartong	Belopp (kronor)/pall
10	20	5 000	200 000
5	25	5 000	200 000
2	25	2 500	100 000
1	25	1 250	50 000

Förpackning för brukbara mynt vid plastpåse – 1-, 2- och 5-kronor samt 10-kronor:

Valör (kronor)	Antal mynt/påse	Belopp (kronor)/påse	Belopp (kronor)/pall
10	1 000	10 000	200 000
5	1 000	5 000	200 000
2	1 000	2 000	100 000
1	1 000	1 000	50 000

10. Minnesmynt och förslitna mynt ska lämnas in i plomberade plastpåsar enligt tabeller nedan. Mynten ska lämnas in på en halv europapall 80x60 cm som är försedd med krage och lock samt är bandad med två band. Såväl pall som respektive påse på pallen ska vara märkt med institutets namn och, i förekommande fall, namnet på det ombud som institutet har använt sig av, samt valör, belopp, förpackningsansvarig person och förpackningsdatum. Påsar med olika valörer av minnesmynt får läggas på samma pall. Om så sker ska pallen också märkas med totalbelopp och belopp för respektive valör.

Förpackning förslitna mynt – 1-, 2-, 5- och 10-kronor:

Valör (kronor)	Antal mynt/påse	Belopp (kronor)/påse	Belopp (kronor)/pall
10	1 000	10 000	200 000
5	1 000	5 000	200 000
2	1 000	2 000	100 000
1	1 000	1 000	50 000

Förpackning minnesmynt

Valör (kronor)	Antal mynt/påse	Värde	Kommentar
4 000	100	400 000	Enstaka mynt får lämnas in
2 000	100	200 000	Enstaka mynt får lämnas in
1 000	100	100 000	Enstaka mynt får lämnas in
300	100	30 000	Enstaka mynt får lämnas in
200	100	20 000	Enstaka mynt får lämnas in
100	100	10 000	Enstaka mynt får lämnas in
50	100	5 000	Enstaka mynt får lämnas in
10	100	1 000	Enstaka mynt får lämnas in
5	100	500	Enstaka mynt får lämnas in

11. Minnesmynten får inte lämnas in i etuier.

Övrigt

12. Riksbanken ersätter inte mynt som inte kan äkthetskontrolleras på ett för Riksbanken tillfredsställande sätt eller har kraftiga skador i form av ärgningar, borrarade hål eller liknande.

Mynten får dock lämnas till Riksbanken för destruktion utan ersättning. Mynten ska vara rena, torra och lämnas in separerade från andra mynt. Mynten ska lämnas in antingen i påsar på halv europapall eller som enstaka påsar, varav den sista påsen inte behöver vara full. Mynten ska aviseras separat till Riksbanken via anvisad e-postadress. I övrigt ska förpackning, märkning och inlämning ske enligt punkt 10.

Bilaga 2 – Kvalitetskontroll och kvalitetssortering

1. Nedanstående tabell innehåller nivåerna för gränsen mellan kvaliteten brukbar och makulatur. En sedel med en skada som understiger värdena i tabellen ska sorteras i kvaliteten brukbar. En sedel med en skada som är lika stor eller överstiger värdena i tabellen ska sorteras i kvaliteten makulatur.

Skada	Storlek
Vikt eller saknat hörn	
valörerna 20, 50 och 1000 kronor	130 mm ²
valörerna 100, 200 och 500 kronor	100 mm ²
Tejp	18 mm
Reva	4 mm
Hål	4 mm ²

2. Vid kvalitetskontroll och kvalitetssortering ska institutet, förutom de ovan angivna skadevärdena och sedlarna, tillämpa de referenssedlar som Riksbanken tillhandahåller.

Bilaga 3 – Reservrutiner

Avisering, beställning och bekräftelse

1. När reservrutiner ska tillämpas ska institutet lämna meddelande om avisering och beställning via krypterad e-post. Riksbanken får besluta att krypterad fax ska användas eller om andra rutiner i anslutning till reservrutinerna.
2. Endast personer som lämnat namnteckningsprover får underteckna meddelande om avisering eller beställning.
3. Riksbanken lämnar inte bekräftelse på avisering eller beställning som sker via fax.
4. Om reservrutinerna tillämpas gäller de tidpunkter för reservrutiner som anges i "Avtal om kontantförsörjning".

Betalning

5. När reservrutiner tillämpas vid avisering och beställning gäller samma regler för betalning som i 6 § respektive 11 §.
6. Institutet respektive Riksbanken har inte rätt till räntekompensation för betalning som försenas på grund av att reservrutinerna har tillämpats.
7. När ordinarie rutiner för betalning inte kan användas, ska de reservrutiner som anges i villkor för RIX och penningpolitiska instrument användas.

Bilaga 4 – Föreskrifter om besök vid Riksbanken eller Riksbankens ombud

1. Beträffande inlämning och uthämtning av kontanter ska institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, ha auktorisation för verksamhet att bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport, i enlighet med lagen (1974:191) om bevakningsföretag. De personer som besöker Riksbanken eller Riksbankens ombud ska vara anställda av institutet, eller i förekommande fall institutets ombud.
2. De personer som besöker Riksbanken eller Riksbankens ombud ska vara skriftligen anmälda i förväg och ska identifiera sig vid ankomsten.
3. Institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, ska skriftligen i förväg lämna kontaktuppgifter beträffande den som leder det dagliga operativa arbetet med värdetransporter till och från Riksbanken eller Riksbankens ombud och om den som har ledningsansvar för verksamheten.
4. Beträffande inlämning och uthämtning av kontanter ska den information om Riksbanken eller Riksbankens ombud som institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, hanterar i sina lokaler eller i sin IT-miljö skyddas så att obehöriga inte har tillgång till den och så att informationen inte kan förvanskas. På Riksbankens begäran ska institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, redovisa vilka skyddsåtgärder som har vidtagits. I samband med redovisningen har Riksbanken rätt att besöka de lokaler där informationen hanteras.
5. Institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, ska utan dröjsmål underrätta Riksbanken om säkerhetsincidenter och andra omständigheter av allmänt eller specifikt slag som kan påverka säkerheten vid inlämning till eller uthämtning från Riksbanken eller Riksbankens ombud.
6. Beträffande inlämning och uthämtning av kontanter ska institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, ha rutiner som säkerställer att en person som inte längre behöver ha tillgång till information eller utrustning som avser Riksbanken eller Riksbankens ombud, inte heller har tillgång till sådan information eller utrustning.
7. Utöver ovanstående ska institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, följa de närmare instruktioner som Riksbanken meddelar skriftligen eller muntligen och från tid till annan.
8. Institutet, eller i förekommande fall institutets ombud, ska tillse att samtliga personer som kan komma att besöka Riksbanken eller Riksbankens ombud för att lämna in eller hämta ut kontanter får utbildning om innehållet i denna bilaga.

Riksbankens föreskrifter (RBFS 2023:X) om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning

beslutade den X X 2023.

Riksbanken föreskriver följande med stöd av 13 kap. 1 § 8 och 11 lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank.

Innehåll och tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om ersättning till företag som för egen eller annans räkning avskilt och lagrat sedlar och mynt. Sådan räntekostnadsersättning utgår till den som har ingått avtal om räntekostnadsersättning med Riksbanken.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter avses med

bankdag: samtliga dagar, med undantag för lördagar och söndagar samt trettondag jul, långfredag, annandag påsk, första maj, Kristi himmelfärdsdag, sjätte juni, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton och nyårsdagen,

bank: bankaktiebolag, sparbanksbank, medlemsbank och utländskt bankföretag som med stöd av 4 kap. 1 eller 4 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse driver bankrörelse från filial här i landet,

brukssedlar: sedlar som har använts och som kan fortsätta att användas som betalningsmedel,

depå: lager av kontanter för vilka räntekostnadsersättning begärs och vilka lagras i Sverige enligt dessa föreskrifter,

depåägare: bank, av en eller flera banker helägt bolag, och uppräkningsföretag, som

- är deltagare i RIX eller genom överenskommelse med en deltagare i RIX använder RIX för sina betalningar, och
- har ingått avtal om räntekostnadsersättning med Riksbanken,

kontanter: sedlar och mynt i kronor,

nya kontanter: kontanter som ännu inte har tagits i bruk som betalningsmedel,

RIX: Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar,

uppräkningsföretag: svenskt eller utländskt betalningsinstitut enligt lagen (2010:751) om betaltjänster som bedriver uppräkningsverksamhet på den svenska marknaden, och

uppräkningsverksamhet: verksamhet som består i att räkna, äkthetskontrollera eller kvalitetssortera kontanter för insättning på konto.

Skyldighet att ta emot och lämna ut kontanter

3 § Depåägaren ska på begäran av en bank ingå avtal om mottagande och utlämning av kontanter med sådan bank om det enligt depåägarens bedömning är möjligt inom ramen för depåns betjäningsskapacitet.

Depåägaren ska tillämpa principerna om

1. fritt tillträde, som innebär att var och en av ovan nämnda banker som uppfyller depåägarens villkor för in- och utlämning av kontanter ska erbjudas sådan möjlighet, och
2. neutralitet, som innebär att depåägarens villkor för in- och utlämning av kontanter ska tillämpas likformigt gentemot ovan nämnda banker.

Kontanter för vilka ersättning utgår

4 § Kontanter i depå ska vara utgivna av Riksbanken och giltiga som betalningsmedel. Kontanter i depå ska vara avskilda från andra värden.

5 § Ersättning utgår för kontanter som förvaras i depå mellan klockan 21.00 och 23.00 och som inte lämnar den lokal där depån är belägen före klockan 24.00.

6 § Kontanter i depå ska förpackas enligt vedertagen standard och på ett sådant sätt att inventering enkelt kan genomföras.

Äkthetskontroll

7 § Depåägaren ska, med undantag för nya kontanter, genomföra äkthetskontroll av samtliga kontanter i depå. Sådan kontroll ska ske på ett tillförlitligt och betryggande sätt och i enlighet med vad som anges i avtalet om räntekostnadsersättning.

Daglig rapportering till Riksbanken

8 § Depåägaren ska senast klockan 21.30 varje dag då en depå är öppen för in- och utlämning, per depå, rapportera det nominella värdet av kontanterna som lagrats i depån klockan 21.00.

Månatlig rapportering till Riksbanken

9 § Depåägaren ska lämna en månatlig rapport till Riksbanken avseende värdet av de kontanter som lagras i depån sista dagen varje månad. Rapporten ska innehålla uppgift om kontanternas fördelning per valör. Avseende sedlar ska rapporten även innehålla uppgift om fördelningen enligt följande kategorier

1. bruksedlar (inklusive nya sedlar), och
2. sedlar som inte är brukbara.

10 § Den månatliga rapporten enligt 9 § ska även avse in- och utlämning av kontanter till och från depån. Rapporten ska innehålla uppgift om in- och utlämning per valör och dag och avse föregående kalendermånad.

11 § Rapporten enligt 9 och 10 §§ ska lämnas till Riksbanken senast den femtonde dagen i varje kalendermånad. Om den femtonde dagen i månaden inte är en bankdag ska rapporten lämnas närmast föregående bankdag.

Kommunikation av rapport till Riksbanken

12 § Depåägaren ska lämna rapporter enligt 8, 9 och 10 §§ till Riksbanken på sätt som anges i avtalet om räntekostnadsersättning mellan Riksbanken och depåägaren. Depåägaren är alltid bunden av en rapport om den har lämnats på i avtalet om räntekostnadsersättning angivet sätt.

Rapport från extern revisor

13 § Depåägaren ska ombesörja och bekosta att en extern revisor minst en gång per år genomför ett oanmält besök vid depån. Depåägaren ska också ombesörja att revisorn rapporterar till Riksbanken huruvida behållningen i depån vid revisionstillfället överensstämmer med vad depåägaren senast före revisionstillfället har rapporterat till Riksbanken.

Ersättning

14 § Rätt till ersättning enligt dessa föreskrifter tillkommer endast depåägaren.

15 § Depåägaren är var dag berättigad till ersättning i form av räntekostnadsersättning. Ersättningen ska motsvara 1/360 av den vid var tid gällande styrräntan beräknad på det nominella värdet av de kontanter som, klockan 21.00, förvaras i depån i enlighet med dessa föreskrifter. Kostnadsersättningen ska baseras på depåägarens rapport enligt 8 §.

16 § Ersättningen enligt 15 § utbetalas månatligen. Riksbanken ska erlagga ersättningen i efterskott genom att, senast den tredje bankdagen efter kalendermånads utgång, kreditera det RIX-konto som angivits i avtalet om räntekostnadsersättning.

17 § Depåägaren äger dessutom, till dess full betalning skett, rätt till ränta på vid den var dag upplupna ersättningen enligt 15 § samt på den vid var dag upplupna räntan. Räntan ska motsvara 1/360 av den vid var dag gällande styrräntan.

Om felaktig ersättning har erlagts

18 § Om depåägaren rapporterar en behållning i depå som är högre eller lägre än vad som vid viss tidpunkt är fallet och detta har lett till att Riksbanken erlagt för hög eller för låg ersättning, ska ersättningen minska eller öka med ett belopp motsvarande 100 procent av differensen. Med differens avses skillnaden mellan den erlagda ersättningen och den ersättning som Riksbanken skulle ha erlagt vid korrekt rapportering. Differensen ska regleras när Riksbanken har överlämnat rapport som visar att för hög eller för låg behållning har rapporterats.

19 § Om Riksbanken har erlagt för hög ersättning och detta är hänförligt till Riksbanken, äger Riksbanken rätt att återkräva den felaktigt erlagda ersättningen. Depåägaren ska återbetala den felaktigt erlagda delen av ersättningen när Riksbanken har överlämnat en rapport som visar att för hög ersättning har erlagts.

20 § Om Riksbanken har erlagt för låg ersättning och detta är hänförligt till Riksbanken ska Riksbanken erlagga den återstående delen av ersättningen. Riksbanken ska även erlagga ränta, motsvarande den vid var tid gällande styrräntan på den återstående delen av ersättningen. Riksbanken ska erlagga den återstående ersättningen när depåägaren har överlämnat en rapport som visar att för låg ersättning har erlagts.

21 § Om depåägaren förvarar en sedel som inte är utgiven av Riksbanken i depån eller depåägaren brustit i äkthetskontroll enligt 7 §, reduceras depåägarens ersättning med 50 000 kronor per sådan sedel. Det belopp som motsvarar reduktionen ska regleras när Riksbanken har överlämnat rapport som visar att en sedel som inte är utgiven av Riksbanken förvaras eller har förvarats i depå.

Riksbankens kontroll

22 § Riksbanken har rätt att, antingen med egen personal eller extern revisor, utan förhandsavisering inventera och inspektera behållningen i depån.

23 § Riksbanken ska förse depåägaren med aktuella uppgifter om vilka personer som äger rätt att företräda Riksbanken vid inventering och inspektion.

24 § Depåägaren ska vid inspektion tillhandahålla förteckning över behållningen i depån.

25 § Riksbanken kan reducera ersättningen till depåägaren med ett årligt belopp om högst 25 000 kronor per depå, i syfte att täcka Riksbankens kostnader för kontroll av behållningen i depån. Om det totala antalet depåer i landet överstiger 25 stycken kan Riksbanken ändra storleken på ersättningsreduktionen.

26 § Skulle depåägaren upphöra att begära ersättning för kontanter i depå ska redan debiterad reduktion enligt 25 § inte återbetalas.

27 § Depåägare ska på begäran av Riksbanken lämna de uppgifter som är nödvändiga för Riksbankens verksamhet.

Anlitande av tredje part (operatör) för hanteringen av kontanter

28 § Depåägaren får anlita en operatör som angivits i avtalet om räntekostnadsersättning för den dagliga hanteringen av kontanter i depå och kontanter som ska läggas i depå, inklusive rapporteringen till Riksbanken. Depåägaren får anlita en operatör för äkthetskontroll enligt 7 § utan att denne är angiven i avtalet om räntekostnadsersättning.

29 § Depåägaren svarar för en anlitad operatör som för sig själv.

Dessa föreskrifter träder i kraft den X X 2023. Genom författningen upphävs Riksbankens föreskrifter (RBFS 2013:1) om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning.